

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

Обществен съвет

ПРОТОКОЛ

№ 18

На 9 септември 2014 г. се проведе заседание на Обществения съвет към Централната изборителна комисия при следния

Дневен ред:

1. Получаване на информация от Централната изборителна комисия относно подадени искания от Обществения съвет.
2. Разглеждане на Методическите указания за секционните изборителни комисии.
3. Обсъждане на казуса с наблюдателите.
4. Информационно разяснителна кампания.
5. Разни.

ПРИСЪСТВАХА: Даниел Стоянов, Йорданка Бачева, Тодорка Кинева и Емилия Константинова.

ОТСЪСТВАХА: проф. Емилия Друмева, Антоанета Цонева, Ивайло Цонев, Божидар Василев, Веселина Кирилова, Свилена Георгиева, Йордан Памуков, Антон Хиджов, Пройчо Караиванов и Сезгин Мехмед.

Заседанието бе открито в 14,20 ч. от г-н Даниел Стоянов – заместник-председател на Обществения съвет и председателстващ заседанието.

* * *

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Уважаеми колеги, откривам заседанието на Обществения съвет, като ви предлагам следния дневен ред.

Като първа точка, да получим информация от Централната изборителна комисия относно подадени наши искания. Тук става въпрос за искането и потвърждението на препоръките, които господин Стефан Манов беше направил към Централната изборителна комисия и искането за преразглеждане на тяхно решение във връзка с изборителните списъци на българите в чужбина.

По точка втора бях помолил и изпратих по електронната поща до всички Методическите указания за секционните изборителни комисии и да видим там евентуално имаме ли някакви препоръки.

Като точка трета искам да отделим внимание на казуса с наблюдателите, тъй като там има някои неща, които не сме забелязали, за които ще ви кажа.

Точка четвърта е постоянна, като в нея ще стане въпрос за информационно-разяснителната кампания, която Централната изборителна комисия трябва да провежда.

Точка пета е разни.

Колеги, ако имате други идеи и предложения можете да ги поставяте в хода на дискусиата, която ще бъде свободна, като ще преминаваме от точка в точка, и няма да затваряме дискусиите по точките.

Първо, искам да започна с техническите въпроси, за да изчакаме господин Цветозар Томов.

Госпожо Константинова, относно вашия достъп за заседанията, искам да ви попитам обаждате ли се предварително и какво е положението?

ЕМИЛИЯ КОНСТАНТИНОВА: Принципно аз поддържам връзка с Института за социална интеграция и те потвърждават моето участие.

В разговора, който проведох с Таня Балова, потвърждавам, че до месец октомври аз ще бъда в постоянния списък за достъп.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Госпожо Кинева, Вие знаете ли кой ще идва от вашата организация до края на месеца?

ТОДОРКА КИНЕВА: Общо взето и аз не знам кой ще идва, но всеки път когато професор Мирчев няма възможност да присъства, се обажда на мен и заявявам, че аз ще идвам и няма никакъв проблем с достъпа.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Първо, до всички членове ще пусна по имейлите писмо за реда за достъп до заседанията на Обществения съвет, в което ще посоча и вътрешния телефон 22-42 за достъп до сградата.

Второ, Ивайло Цонев няма да идва до 5 октомври 2014 г. със сигурност. Не знам дали ще предложат друг представител. Ивайло Цонев започва работа като сътрудник в мисията на ОССЕ в България.

Колеги, започваме с точка 1 от дневния ред.

Точка 1. Получаване на информация от Централната изборителна комисия относно подадени искания от Обществения съвет.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, получих благодарствено писмо от господин Стефан Манов на електронната пощата на Обществения съвет относно това, че сме подкрепили неговите искания. Длъжен съм да изразя неговата благодарност към всички вас.

От него получих информация, че е взето решение на 21 август 2014 г., нашите препоръки заедно с неговите да бъдат разгледани от ЦИК, но оттам нататък не може да бъде намерена информация какво става и затова разговарях с госпожа Цанева, за да провери какво става по този въпрос, но сега ще попитаме господин Томов.

Искам да изразя задоволство, тъй като постигнахме исторически успех с получаването на списъка с избирателите по секции в екселски таблици и вече са качени. Това е много важно, тъй като знаете, че тази препоръка на ОССЕ винаги се поставя. Поставянето на адресите и броя на избирателните секции заедно с избирателите да ги има.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Господин Стоянов, може ли да повторите за какво става дума, тъй като закъснях?

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Първата ми молба към Вас е това, което коментирахме, знаех че госпожа Цанева ще присъства и на нея съм възложил да провери какво става с отношението на ЦИК към становището на Стефан Манов по повод образуването на образователните секции в чужбина, включително и номерата на две решения, с които се взема решение, че е формуляр за гласуване. Формуляр на избирателен списък, а не на избирателите. Това беше молбата ми, какво е отношението на ЦИК по този въпрос.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Още на днешното заседание ще бъде поставен този въпрос. Разговаряли сме, каквито въпроси има тук в Обществения съвет да бъдат поставени.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Трябваше да бъдем информирани какво става, защото от 20 август е нашата молба с искането за становището на Централната избирателна комисия по този въпрос и има ли някакво движение по него.

Господин Томов, ако вие искате да ни кажете нещо ново.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: По този въпрос това, което ще кажа е, че днес проведохме разговори с председателя на ЦИК госпожа Ивилина Алексиева, на който се разбрахме, че оттук нататък

питанията и становищата на Обществения съвет ще бъдат незабавно докладвани или от госпожа Цанева или от мен, след като приключи вашето заседание на същото заседание на Централната изборителна комисия, което няма да е свършено, като даже в дневния ред е включен доклад за сегашното заседание.

Така, че и този въпроси и тези въпроси, които още ще възникнат в хода на днешното заседание аз ще ги докладвам незабавно в ЦИК.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Може ли един уточняващ въпрос, за да стане ясно, това означава ли , че ние трябва да завеждаме нашите питання и искания официално, така както беше досега през „Деловодството” на ЦИК?

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Това означава, че те ще бъдат докладвани независимо от това дали са заведени или ще ги заведете след това, като ще се дадат на комисията, но добре би било по-важните от тях да бъдат придружени с тази документация, за да преминат по официален ред. Тоест това е отговор на въпроса, който обсъждахме преди две седмици да има една по-делова процедура на взаимодействие между Централната изборителна комисия и ЦИК.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Ако мога да обобщя имаме възможност да решаваме неща в оперативен порядък, за които не е необходимо да изпълняваме цялата бюрократична процедура, но ако ние искаме нещо по-голямо, стойностно, и на което държим непременно да оставим следи преминава през „Деловодството”.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Според мен, е желателно и това е мое лично становище, по-съществените искания на Обществения съвет след заседанието, може и на следващия или на по-следващия ден, независимо от това, че са внесени от мен в ЦИК, да бъдат придружени от писмено становище на Обществения съвет, защото аз ще докладвам днес за сведение.

Ще информирам комисията за това какво предлага и какво иска и за какво пита Обществения съвет. Вероятно решения по тези въпроси ще се вземат в зависимост от важността и дневният ред на

ЦИК на следващото заседание. Ако междувременно за по-важните от тях има писмен документ ще бъде по-убедително за самата комисия. Тоест това го казвам от гледна точка на самата процедура, но докладването ще е незабавно и възможността да се вземе решение съществува още в днешния ден. Така, че каквото имате, дори да са частични становища, но между другото направи ми впечатление, че промяната в Правилата за работата на Обществения съвет още не беше отразена на страницата на Централната изборителна комисия въпреки, че решението е взето и публикувано.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Да, правилата са старите и аз това щях да коментирам.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Не ми е ясно, кой трябва да предприеме действия за да го промени, ако искате аз мога да се обадя.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, Таня Цанева ми се обади на следващия ден и ме попита как да отразим тези правила. Проведох един дълъг разговор с нея, т.е. ден след приемане на решението, защото и е възложено.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Мисля, че най-пряката процедура е например, да помоля Красимира Манолова да се обади в „Информационно обслужване”, където има някакъв ред по отношение на нещата в ЦИК, тъй като те всъщност обслужва технически сайта на Централната изборителна комисия и тази промяна да бъде направена.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не съм запознат с процедурата.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Ако нямате нищо против, тогава аз ще се заема с този въпрос да разбере по какъв начин става.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не знаем дали Таня Цанева ги и отразила във файла, защото на нея са възложени измененията и дали този файл с измененията е качен, това е съвсем отделно нещо.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Таня Цанева си е свършила работата, да напише решението, което комисията е гласувана и е публикувано на страницата, като това е станало.

Въпросът е след това техническата промяна в прозореца на Обществения съвет да бъде въведена. Въпросът е да стане час по-скоро, за да няма разминаване и да се вижда оттам, че такива са действащите правила на Обществения съвет.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Хубаво е тази промяна да се направи.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Колеги, ако искате да ви информирам за дейността на Централната избирателна комисия.

Днес изтича срокът за подаване на заявление за гласуване в чужбина. Беше поставена една допълнителна обява-покана хората да подават заявления на сайта на ЦИК, но доколкото знам този път има доста по-малко заявления отколкото на предните избори.

Една от причините за това е, че ЦИК обяви предварителния списък на секциите, които ще бъдат разкрити и от тези места не са пристигнали кой знае колко заявления, докато на миналата кампания това не беше направено.

Предполагам, че утре, а не днес, ще се вземе окончателно решение за броя на секциите. Какво ще е предложението не знам. Ние имаме възможност да разкрием освен, по заявлението 40 заявления респективно 20 където има ДПЦ, още навсякъде където са гласували поне 100 избиратели и толкова секции колкото е кратният брой на 500, включително и за остатъка.

В тази връзка ще поставя въпроса за становището на господин Манов, но господин Стоянов искам да ви помоля за ми напомните за какво беше това становище, защото в момента не си спомням.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Имаше две отделни становища на господин Манов, като едното беше по-общо с предложения за подобряване на организацията на изборния процес извън страната, което е работа на ЦИК и в него имаше доста конкретно възложени препоръки, които бяха много смислени. Една от препоръките беше за Интернет страницата и търсачката на решенията.

Между другото това наистина е един парадокс, ако се иска да се намери някое решение на ЦИК, трябва да се потърси през „Гугъл”, но не е през търсачката на ЦИК. „Гугъл” изкарва веднага това, което е потърсено, но ако се пусне чрез вътрешната търсачка на страницата нищо не излиза.

Второто становище беше във връзка с две решения на Централната изборителна комисия, решение № 657 от 7 август 2014 година и решение № 656 от 7 август 2014 година, във връзка с това, че в чужбина няма да има списъци на избиратели, а ще има формуляр, доколкото си спомням на изборителен списък, който е празен. Казусът беше, че лицата, които са заявили желание да участват, попълнили вече необходимата декларация, няма да бъдат вписани в списък, а списъците в секциите в чужбина ще бъдат празни и отново, който се е явил там ще попълва тези декларации.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Тоест предложението е да бъдат направени предварителни списъци, така ли да разбирам?

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Неговото предложение беше и питането, което за мен е резонно е, че един път човек декларира и изпълнява условия на закон и вместо отивайки в секцията да види името си в изборителен списък той отново попълва имена, подава си документите и попълва декларация, че отговаря на условията на закона.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Мисля, че Изборният закон ни задължава да искаме декларация, тъй като и според мен е смислено да се иска...

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Кои декларации?

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Декларация, че няма да гласуват по постоянен адрес.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Декларацията, че няма да гласува на друго място я попълват, но ЦИК в момента събира в една декларация изискванията, че има изборителни права, които няма да ви цитирам, и че няма да гласува на друго място.

Личното ми мнение е, че е без значение по-важно е в състава на избирателните комисии и да се проверява дали наистина не гласуват с невалидни документи за самоличност, но тъй като от чл. 31 до чл. 22 от Избирателния кодекс има хипотези, в които няма разписано точно това, което е по решението на ЦИК молбата ни беше да преразгледа тези две решения дали съответстват на нормите от чл. 31 до чл. 33.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Ще поставя този въпрос пред комисията. Ще си позволя да изразя само лично мнение, по принцип изглежда уместно хората, които са подали декларация да бъдат включени в един предварителен списък.

Техническият проблем е, че тези хора са много малко предвид предварителното обявяване на секциите по чл. 14 на Изборния кодекс. Те ще бъдат общо под 1000 души, а избирателите в чужбина много повече, така че този списък вероятно техническите трудности по предварителната му подготовка, биха били оправдани с оглед на това, че ще бъде за много малко места.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Извинявайте, че ви прекъсвам. Вчера от новините разбрах, или не е казано както трябва, че има 18 хиляди заявления подадени.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Вчера беше съобщено от госпожа Златарева, че подадените заявления са осемстотин и нещо, доколкото си спомням.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Това означава, да не вярваме на новините в такъв случай.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Не знам откъде е излязло това число в новините, може би тя ни е докладвала само подадените в ЦИК по електронен път заявления.

Защото коментирахме, че местата където има много гласоподаватели и има предварително обявени секции хората този път не са подавали заявления защото знаят, че ще има секции, а това са места като Лондон и Франкфурт, от Турция няма заявления.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Прекъсвам тази дискусия, защото се повтаря. За тази дискусия отделихме един час преди 20 август 2014 година и няма смисъл сега отново да повтаряме всичко. Това беше нашата молба и има решение на Централната избирателна комисия да разгледа становището на господин Манов.

Ние се интересуваме като информация какво е станало, нищо повече.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Разбрах ви, аз ще го внеса.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, ще преминаваме ли към методическите указания на СИК.

Господин Томов, има ли нещо друго, което искате да ни кажете като информация.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Във връзка с дейността на ЦИК предполагам, че знаете общо взето, че по повечето въпроси за предизборната кампания достигаме до консенсус.

Спорен е въпросът, който разделя комисията относно регистрацията на наблюдателите.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Това е въпрос в следваща точка.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Информирам ви, но вероятно няма и нужда да ви информирам, тъй като се очертават две противоположни становища, които разделят комисията на две, относно това каква да бъде ролята на Централната избирателна комисия, дали да има рестрикции при преценката или не, като достигнете до тази точка ще ви информирам.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, предлагам да разгледаме точка 3, тъй като темата е повдигната и е много важна, след което ще се върнем към разглеждането на точка 2 от дневния ред.

Точка 3. Обсъждане на казуса с наблюдателите.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, не знам дали сте проследили как вървят нещата, но за мен е странно, че има

ситуации, в които Централната избирателна комисия не взема решения за регистриране на наблюдатели поради липса на кворум. Искам да навлезем малко повече в тази тема и за разберем откъде идва проблема?

Заповядайте господин Томов!

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Не е липса на кворум.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Няма две трети.

ЦВЕТОЗОР ТОМОВ: Става въпрос за липса на достатъчно мнозинство за решение.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Извинявайте, не за кворум, грешката е моя, а липса на мнозинство за решение.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Идва от това, че се сблъскват две противоположни гледни точки, които разделят комисията така, че тя не може да формира мнозинство от 2/3, нито в подкрепа на едната, нито в подкрепа на другата гледна точка.

Едната гледна точка, за хората, които смятат, че законът не ни дава основание да отказваме администрация, на която и да е организация стига тя да е изпълнила формалните предписания и изисквания на закона, и следователно просто щом са подадени документите, след като е направена проверката в „ГРАО“ без по-нататъшно обсъждане е необходимо да си изпълним функцията на регистратор.

Другата гледна точка се базира на това, че имаме право да наложим две различни рестрикции.

Едната е в случаите, когато в ръководството на гражданското сдружение има представители на политически партии или коалиции, които участват в тази кампания. На това основание Централната избирателна комисия взе отхвърлително решение за „План БГ“ представлявано от господин Николай Бареков и не събра необходимото мнозинство, за да регистрира наблюдатели на „Младежка толерантност“, тъй като госпожа Джомова е в избирателното тяло на „ДПС“ и на Сдружение „България без

цензура”. Всъщност това са случаите, когато са вземани отхвърлителни решения по тази причина.

Другата рестрикция, която беше предложена, и която също споделят чест от членовете на комисията е за случаите когато една организация иска да регистрира повече избиратели отколкото са секциите, които предстои да бъдат разкрити в чужбина извън страната.

Тук проблема е в това, че чл. 111, ал. 4 на Избирателния кодекс предвижда, че гражданските сдружения не бива да имат повече наблюдатели в чужбина отколкото броя на секциите. Процедурата по регистрация в Централната избирателна комисия е такава, каквато е утвърдена в решение № 685 и фактически дава възможност на всеки регистриран наблюдател да работи, както в страната, така и в чужбина, следователно се допуска хипотезата, че ако те са над секциите в чужбина това влиза в противоречие с чл. 113, ал. 4, и тъй като няма съгласие от ЦИК засега не е обсъждан въпросът възможно ли е да се обединим около някаква промяна на принципното решение, която да доведе до това да изискваме някакъв тип да кажем декларации от наблюдателите, които предстои да бъдат регистрирани, къде ще работят, тъй като квотата за страната все пак е съвсем различна.

Аз няма да скрия, че зад тези формални разисквания стои реален съдържателен проблем и той е в това, че някои хора от комисията, като аз съм в това число мога да го кажа, са убедени, че ЦИК не бива да допуска произволна регистрация на квази наблюдаващи изборите организации, защото на предишните избори редом с нормални и порядъчно работещите организации имаше огромни количества регистрирани наблюдатели от организации, които не представиха каквито и да са доказателства, че извършват реално наблюдателска дейност.

От наблюдението в изборния ден, също така се виждаше, че голяма част от тези наблюдатели не знаят кои организации представляват и това създава рискове за честността на самия

изборен процес. Няма да скрия, че това е съображението поради което част от членовете на комисията смятат, че комисията трябва да бъде по-строга при регистрирането на наблюдателите и в същото време да не допуска да се компрометира самия старт на изборния процес.

Не знам дали бях достатъчно настоятелен, но това е спорът, който комисията не е разрешила. Този дебат виси във въздуха, бих казал, по който не можем да достигнем до съгласие засега в резултат, на което са тези отхвърлителни решения, по които не се формира мнозинство, нито в едната, нито в другата посока и комисията се раздели на две.

Върховият административен съд върна за преразглеждане първото отхвърлително решение, но без изрични предписания относно това да регистрираме или не.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Отменила е само решението, но не го е върнала с указания. Върховният административен съд не знае какво става.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Това е ситуацията. Според мен, като тук изразявам лично становище, е важно становището на Обществения съвет, важно е каква позиция той би взел по отношение на този дебат, да кажем в Централната изборителна комисия, в който и двете страни имат според мен някакви сериозни основания при вземането на решение.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Ще помоля да ви прекъсна за момент, за да не забравя нещо важно и искам да остане в протокола.

Когато идват за заседанието днес искам да кажа пред всички и да присъстваме тук повече хора, направих си една ретроспекция на отношенията ни с Централната изборителна комисия и това, което искам да кажа на членовете на Обществения съвет е, че с членовете на Централната изборителна комисия, които присъстват на заседанията, те не са ни врагове, както се казва, а напротив те са ни приятели и провеждат нашата политика там.

Молбата ми беше да не се сърдим, защото в началото прехвърчаха искри между нас, но ние водим един конструктивен диалог и не трябва да се обиждаме и засягаме, ако мога така да го формулирам.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Разбира се.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Защото, за мен в диалога се раждат трудните неща, а не в писаното на писма.

Имах принципен въпрос, как разбирате, че тези наблюдатели ще бъдат извън страната, тъй като в закона няма такова определение?

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Оправомощаваме ги да работят извън страната със самото решение за регистрация.

В Централната изборителна комисиия беше обсъждан въпроса дали да издаваме отделни удостоверения за страната и извън страната и комисията отхвърли предложението това да е така и респективно да искаме информация от гражданските сдружения къде ще работят хората, които предлагат за регистрация. Това не беше прието. Всъщност по всяко едно регистриране съответният наблюдател като физическо лице получава неограничено право да наблюдава, която иска изборителна секция в страната и извън страната.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: В самото удостоверение е записано, така ли е?

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Не, нищо не е записано, от което следва че едното и другото е правилно.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Нищо не е записано, вие казвате, че отхвърляте регистрацията на наблюдателя, ако знаете, че сдружението ще представя повече наблюдатели, отколкото изборителните секции в чужбина, така ли да разбираме?

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Да.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Това не стана ясно и искам да ви попитам, как вие разбирате и кое е това сдружение, на което сте му отказали, защото има повече от секциите.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: „Младежка толерантност” и „Европейска алтернатива за развитие”. Това беше изтъкнато като основание.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Господин Томов, прочитам решението, но в него нищо такова не е написано.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Не е написано, защото при отхвърлителни решения не се пишат мотиви. Описва се предложение за решение, което е за регистрация, а това, което ви казах възникна в хода на обсъждането на това предложение за решение.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Следващият ми въпрос е, тези обсъждания по време на вземане на решение вие ли ги правите?

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Те са написани в стенограмата.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: При обсъждането на проекта за решение. Тогава се правят и ще излезнат в протокола и стенограмата от заседанието. Респективно при спор от Върховния административен съд ще бъдат приложени. Тъй като нямаме решение за отказ въз основа на такъв мотив, за това ги няма в мотивите на решението.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Точно за това сдружения щях дави попитам, за 120 наблюдатели, не е взето решение за „Европейска алтернатива за развитие”.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Защото има предходна регистрация на 302 наблюдатели от „Европейската алтернатива за развитие”.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Вие откъде знаете, че те се са навън, това ми беше въпросът, след като никой не декларира?

В момента разсъждаваме, за да ви помогнем, тъй като това което чувам от правна гледна точка не е издържано.

Общият брой на наблюдателите не може да надвишава броя на изборителните секции и ги събираме в България и в чужбина колкото са, например са 12 хиляди.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Няма такъв текст в Изборния кодекс. В Изборния кодекс, в чл. 111, ал. 3 се твърди, че „общият брой на

наблюдателите работещи в България не може да надвишава броя на изборителните секции в България” и отделно в чл.111, ал. 4 се твърди, че „общият брой на изборителите в чужбина не може да надвишава броя на секциите в чужбина”. Тоест законодателят е отделил една от друга тези две опции, поне аз така разбирам чл. 111 на Изборния кодекс, погледнете го и вие.

Имаме чл. 113, ал. 7, в който се казва: „ЦИК регистрира наблюдателите при съблюдаване на чл. 111, ал. 3 и ал. 4”.

Тоест формалните основания за такава позиция се съдържат в тези норми на Изборния кодекс.

От друга страна в Изборния кодекс никъде не е указано да се издават отделни разпоредби за българите в чужбина.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Това е едното, но второ аз отново ви питам откъде разбирате, че те ще наблюдават в чужбина?

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Не разбираме, но става възможно това да се случи, след издаването на удостоверение. Тук логиката е същата, както когато искаме от гласуващите в чужбина да декларират, че няма да гласуват по настоящ адрес.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Точно така е записано в ал. 3 и ал. 4.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Записано е: „Не може да надвишава броят на изборителните секции съответно в страната и извън страната”.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колко секции се очаква да се открият в чужбина?

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: В чужбина секциите ще бъдат под 400, точният брой още не се знае, но приемаме ориентировъчна бройка 400 и колегите, които приемаме, че е важно и разумно това ограничение гласуваме срещу регистрацията на сдружения, които искат да надхвърлят тази бройка без да са представили доказателства, че техните хора няма да работят в чужбина.

Отново ще повторя съвсем нормално и колегиално, страховете ни са, че масовите регистрации без никакъв контрол от

страна на ЦИК, които се срещаха на предните избори създават предпоставки за компрометиране на фигурата на наблюдателя на българските избори.

Изразявам лично становище, струва ми се разумно когато една организация смята, че е в състояние да подготви толкова голям брой наблюдатели да събере и декларации от тези хора, в които те доброволно без никой да ги ограничава да каже къде ще работят.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, ще помоля всички да се включат в този разговор.

Искам да попитам следното, в тези документи, които се изискват за регистрация за наблюдателите никъде не е записано къде ще наблюдават.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Да, няма.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Продължавам да разсъждавам като юрист. Това, че някой ще наблюдава в чужбина това е предположение.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Да, така е.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Това е предположение, това не е по никакъв начин формално, по никакъв начин документирано.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Но той получава правото да наблюдава изборите в чужбина.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: В момента мисля за вас и за вашата гледна точка, като се опитвам да разбера, къде вие вървите и наистина вървите по тънката нишка на закона, не е ръба на закона. Съгласен съм, че трябва да има контрол, но в момента разсъждавам дали това е начинът, за да не стане нож с две остриета.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Разбирам го.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, темата е свободна, това е един проблем, който ще излезе много скоро и то не от нас, а от тези, които не са регистрирани. Това е един проблем, който ще се появи много скоро, тъй като на „БГ План” и на Барексов отказате.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: На „БГ План” отказахме заради това, че господин Бареков е председател на фондацията и комисията тогава с мнозинство реши, че това е недопустимо.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Извинявайте, но тогава не сте го написали в решението, защото той е, или не е.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Написано е в решението. Това беше решение за отказ като там господин Пенев, който внесе това предложение за решение се позова отново косвено и тънко общо взето на чл. 114, ал. 3, където се твърди, че наблюдателите не могат да бъдат по никакви начини възнаграждавани от партии и коалиции. Тогава комисията прецени, че все пак прякото ръководство на фондацията от партиен лидер противоречи на смисъла на това ограничение, което законодателя е дал.

(Госпожа Таня Цанева влиза в залата).

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Госпожо Цанева, говорим в момента за наблюдателите. Искам да ви попитам намерихте ли информацията, за която ви помолих за българите в чужбина, какво е станало с нашето становище. Става въпрос, за това за което разговаряхме по телефона, отношението на Централната избирателна комисия към нашето становище от 20 август 2014 година, има ли някакво движение?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Тогава го обсъдихме, но за съжаление не помня датата, но мисля, че беше веднага след заседание на Обществения съвет.

Комисията има становище, че няма как и не е рационално предложението на господин Манов по отношение на това да има списъци. Също така и с вас на заседанието на Обществения съвет обсъдих, че няма как да бъдат направени тези списъци предварително, а за двадесет души да се пишат и на всяка секция да се дават няма никакъв резон в това и затова не приехме това предложение.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Можете ли да ни кажете кога се е случило това и да получим писмено становище.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Ще ви представим това становище.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Може да бъде и страницата от протокола, но е хубаво да го знаем.

Разбрахме, че има реакция от Централната изборителна комисия.

Това, за което говорихме, втората част с финансирането на мен ми се струва много по-логично и има някаква връзка, когато е фондацията, предполагаща, че лицето е партийно и наблюдателите могат да нарушат тази забрана. Отново ли стои въпроса откъде накъде 120, например не ги регистрираме, защото ще извършват наблюдение в чужбина?

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Най-малкото, че в чл. 114, „Права на наблюдателите” в ал. 2, е записано в последното изречение цитирам: „Наблюдателите не са обвързан и конкретна изборителна секция”, това за което господи Томов каза, да декларират наблюдателите къде ще извършват наблюденията.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Не, това не е обсъждано в комисията. Споменах ви това като един от възможните начини комисията да получи ориентация...

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Според сега действащото законодателство няма законова рамка, с която да могат да бъдат направени такива ограничения.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Аз ви запознах със споровете в комисията, а вие като Обществен съвет ще изградите ваше становище.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Ние като Обществен съвет дискутирахме това и ако трябва ще го повтора. За нас идеята беше, че всеки наистина има право да се регистрира, тъй като в закона е записано: „Българска неправителствена организация” и не поставя други ограничения. Евентуално цедката, която можеше да се осъществи беше в реда и условията за регистриране определение в

решенията. Сега вече е късно, тъй като това решение преповтаря предишното решение. Спомнете си, че тук имаше предложение.

ЕМИЛИЯ КОНСТАНТИНОВА: И вече има регистрирани наблюдатели, поради което няма как да се измени процедурата.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: И сега в един момент аз разбираме, че навлизаме в една много тънка политическа ситуация не от гледна точка на партийна, а политическа, защото има „за” и „против” от две страни.

Честно да ви кажа, специално членовете на Обществения съвет в момента не мога да предложа нещо друго освен да си повторим нашето становище. Това, че става дума за Бареков или за това, че някой се опитва да извлеча дивиденди или да търси други ползи на гърба на наблюдателите, в момента закона е такъв и той трябва да се спазва.

Колеги, не знам какво е Вашето становище.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Така е.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не бих взел абсолютно никаква страна в този конфликт и не мога да кажа: „Вие – да”, а „Вие – не”.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Точно така.

ЕМИЛИЯ КОНСТАНТИНОВА: Според мен много елегантно са го измислили в мотивите на това решение.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Аз усетих този проблем и за това исках да го обсъдим днес. Аз съм – за, трябва да има цедка.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Аз не крия, че мотивите на хората, които подкрепяме искането за секции са мотиви по целесъобразност. Тук няма да го скрия пред Обществения съвет. Наистина, ако не беше злоупотребено с института на наблюдателя, да го кажа така, и то не от тук присъстващите организации ни най-малко твърдя това нещо, и съм последният човек, който би бил против това българските избори да бъдат наблюдавани от независими организации.

Една организация между другото е член на Обществения съвет, но нейния представител не е стъпвал от самата регистрация.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: За Сезгин ли става въпрос? Той три пъти дойде и си тръгна след това и повече не се появи.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Която е със седем хиляди наблюдатели написани в анализ на изборите. Има сайт, от който въобще не личи, че събират наблюдатели. Оказа се замесен в няколко скандала, включително и скандал със хора, които не знаеха, че са регистрирани като наблюдатели и се оплакаха след това, чиито представители по места не знаеха, че са нейни представители. Удостоверенията, на която се раздаваха в централите на „ДПС”.

Всичко това може да не е формално нарушение на Изборния кодекс, но това е подигравка с изборния закон, с правилата за провеждане на честни и справедливи избори. Ако това явление не се беше проявило аз не бих бил вероятно на становището, че трябва толкова формално да се подхожда по отношение изпълнението на чл. 111, ал. 3.

Така, че не крия и го споделям съвсем откровено, търся начин да изградя личното си убеждение на базата на формалните възможности, които дава закона за някакви ограничения пред възможността за безобразничене в изборния ден.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Добре, доколкото разбирам, ако мога да обобщя, тази ситуация ще продължи. Има ги двете групи и тези решения по целесъобразност ще продължават.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Личното ми мнение е, че комисията трябва да обсъди въпроса на заседание и да се опита да потърси, да изгради мостове между двете позиции, но засега аз не виждам, сигурно и Таня Цанева ще кажа, която не е на моето становище, не виждам обстановка, в която това да е осъществимо.

Как ще се развие публично този дебат също не е ясно, защото нямаме категорична позиция от ВАС. Те връщат отхвърлителните решения и не дава предписания.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: И за двата случая ли е?

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Да и за двата случая.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: И двете решения ли са взети по един и същи начин? Става въпрос с мнозинство и едното е отказ...

ТАНЯ ЦАНЕВА: Имаме четири или пет решения, тъй като няма мнозинство. Има едно решение за отказ, което е с мотиви и е написано в този смисъл, в който господин Томов, ви каза.

Аз съм на друго становище, защото като юрист не мога да прилагам мярката за морал. Това за мен е много погрешно впечатление в някои колеги, че ал. 3 и ал. 4 означават отделни списъци.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Извинявайте, но веднага ще ви прекъсна, има ли на едно място повече от двама юристи, ще се изразят двадесет и две теории и тълкувания на една и съща норма, така че юристите са за това да гледат и от моралната гледна точка, така че не бягайте от моралната гледна точка, знаете, че един юрист винаги може да защити една и друга теза, за това има адвокат и прокурор.

Моят въпрос беше друг, за да си изясним цялата картина. Доколкото разбрах има две решения, които ВАС е върнал.

По едното решение мотивите на ВАС бяха, че не се взема мнозинство.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: ЦИК не е взел решение.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Точно така ,че ЦИК не е взел решение, но това трябва да е по изключение и да не е практика, като въз основа на това връща за ново разглеждане. Така ли е, защото не съм ги гледал в детайли?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да точно така връща за ново разглеждане за да излезе с решение.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Госпожо Цанова, доколкото разбрах има повече отказа. Тези откази обжалвани ли са?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Вторият отказ на „България без цензура“ не го обжалваха, защото там мина срокът за обжалване.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: То е влязло в сила.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да, то влезе в сила.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Ако ВАС връща решения без мотиви и задължителни указания, отново се вземат едни и същи решения, или ще продължат, или ще изтече срокът и ще дойдат изборите.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Засега е така.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да, така е.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Всичко това създава една лоша атмосфера. Това, което се прави са типично адвокатски трикове.

ЕМИЛИЯ КОНСТАНТИНОВА: Може би партията ще ги обърне, няма да са наблюдатели, а ще бъдат представители и застъпници в повече, ако за наблюдателите има ограничителни режими.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не знам има ограничения и така както си направихме анализа една от причините да има желание за регистриране на наблюдатели през неправителствена организация, това е ограничението на застъпниците и представителите на коалициите най-вече.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Те не са толкова малко въпреки това. Имат право да регистрират по 11 хиляди застъпника.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Да, но 11 хиляди застъпника от коалиция, става въпрос и представите на коалиция, той е един на коалицията.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Колеги ще си позволя да го кажа не юридически. Регистрирането на наблюдатели на евро изборите беше легитимна форма за купуване на гласове.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Аз мисля, че не можем да обобщаваме така.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Господин Томов, искам да кажа, когато има няколко партии в една коалиция и с оглед броенето

на преференциите самите партии не си вярват вътре помежду си и считат, че майката като най-голямата партия отгоре, имат интерес да си наблюдават те преброяването и преминават през странични байпаси. Това е една от причините и следствие от новия Изборен кодекс.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Дори да е причина тя е незаконна причина, защото партиите нямат право да регистрират наблюдатели, нито коалициите.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не е така, имат право на застъпници и на представители.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Да, но не и на наблюдатели.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Нямат наблюдатели, за какво им е да имат наблюдател. Въпросът е с коалицията, когато има повече малки партии и когато майката на коалицията казва: „Всички застъпници са за мен и всички представители на коалицията са за мен”, какво правят останалите?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Колеги, това са хипотези, които разглеждаме, но вие ще си прецените с какво становище да излезе Общественият съвет.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Съжалявам, че сме с все поредяващи редици.

Има ли някаква възможност и има ли резон този списък, който се иска на електронен въпрос, да бъде представян по електронна поща?

ЕМИЛЯ КОНСТАНТИНОВА: Имате предвид да не се носи на диск?

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Да, защото сега в момента всичко става на диск. Задавам си въпроса за себе си, дали съм качил правилно файла и дали ще се отвори диска.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Така е, но няма как да променим Изборният кодекс, защото там изрично е казано, че трябва да бъде на хартиен и електронен носител.

Вие знаете защо трябва да се изпращат тези дискове, защото ние ги изпращаме на „Информационно обслужване“, за да проверят лицата.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Вие изпращате файл, вие не изпращате самият диск.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Физически не се изпраща диска, разбира се.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Електронният носител е файла, а не дали ще бъде на диск.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Въпреки изискванията на закона, ако дойде неправителствена организация и донесе на списък едно или две имена, мислите ли, че ще ги върнем? Разбира се, че няма да ги върнем. Дискът е за улеснение, когато са много имената няма как ние да ги въвеждаме отново, разбирате ли?

Това е изискване на кодекса, но централната комисия или който и да е неин член няма да върне като нередовни документи, че за едно, две, три или четири имена не е даван диск. Ние не се формализираме.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Изпращането само по електронен път съдържа елемент на несигурност. Теоретично е възможно да бъде хакната информацията, когато се предават имената.

Въпросът е, който внася информацията гарантира ли тази информация?

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не се притеснявам от това, просто по този начин мислех, не може ли за улеснение например до десет имена.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Като действие е абсолютно същото дали ще ги въведеш или ще ги напишеш и ще го изпратиш по имейл, или ще го напишеш и ще го свалиш на един диск. Абсолютно никаква разлика няма, като време и действие.

ТОДОРКА КИНЕВА: Тоест имената и всичко, което е необходимо на хартия да се представя, да се носи, а съответно електронния файл да се изпраща по имейл, а не на диск да се предоставят документите, това ли е предложението?

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Да, това беше предложението. Аз мога да изпратя по имейл всичко.

ТОДОРКА КИНЕВА: Така е, още повече, че всеки ги изпраща от имейла на организацията.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: В списък, ако има до десет наблюдателя, да може да се представи и на файл по електронен начин.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Мисля, че за десет избиратели ще го качим.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не е така, защото като гледам как сте разделени по целесъобразност, ако аз сега реша да си взема диска, ще чакам да видя какво става с моята регистрация от един наблюдател.

Ако иска да се направи „мръсно” на някой, ако той не спазва законовите разпоредби, които са възприети винаги можеш да го направиш.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Ние не искаме да правим на никой мръсно.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Говоря общо, но на Бареков достатъчно мръсно му направихте.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Не е вярно. Ние му направихме голяма реклама, защото с първото решение го регистрирахме, със следващото му отказахме и той сега ще бъде жертва. Има една регистрация, а втората е отказана.

ЦВЕТОЗАР ТОМАВ: Таня, това са различни сдружения.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да, но е един и същи повод, защото Бареков фигурира, а не мисля, че е един и същ, но мисля, че за „България без цензура беше” или за „План БГ”.

Второто, което е на Фондацията за европейска алтернатива за развитие сутринта ние гласувахме „да” регистрираме ги, след обяд със следващо заявление дойдоха с последващ списък с наблюдатели, след обяд отказахме и те имат едно решение за регистрация от сутринта, а след обяд имаме друго решение за отказ.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: В регистъра до момента на страницата, която гледам няма такова сдружение.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Как да го няма, като имаме решение.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: В регистъра има записани осем сдружения, а именно: „Сдружение земеделски младежки съюз”, „Федерация на независими студентски дружества”, „Другата България”, „Институт за социална интеграция”, „Европейска алтернатива за развитие”, „Младежка толерантност”, ГИСДИ и „Института за развитие на публична среда”, това са.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Трябва да гледате решенията, които се намират на сайта на Централната изборителна комисия. В регистъра са само тези, които са одобрени и имат регистрация. Иначе ние имаме сигурно още пет решения на сайта, за които не говорим и са с отказ.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Решенията на ЦИК не са качени на сайта, тъй като последното ви решение е от 6 септември 2014 година, а днес сме 9 септември 2014 година.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Ние след 6 септември 2014 година нямаме решения, на 8 септември, не сме обсъждали регистрации.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Днес не сме вземали решения. Миналата седмица се взеха решенията, но не мога да си спомня в момента точната дата.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, да обобщим и да вървим напред.

Ситуацията с наблюдателите е следната: има две групи в Централната изборителна комисия, членове които поддържат две различни мнения.

Върховният административен съд не връща до момента в решенията си не дава задължителни указания за действия и в общи линии положението е такова и ще продължи да а такова.

Колеги, ние като Обществен съвет смятате ли, че трябва да излезем с някакво становище по проблема за наблюдателите или да го отложим за следващото заседание?

ЕМИЛИЯ КОНСТАНТИНОВА: Аз лично предлагам да се отложи и ще ви кажа веднага защо. Също като юрист знам как бих постъпила ако съм в двете ситуации. Ако съм от страната на регистриращите наблюдатели и от страна на ЦИК, защото поддържам становището на господин Томов, бих финтирала до последно да не им позволя водена от морала си.

Госпожа Цанева е права, моралът не е водещото, така че и ние трудно ще вземем някакво решение според мен. Трудно ще се обединим около едно становище.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, нашето положение също е много в буквалния смисъл „разклучено”, защото се получава от една страна, че членовете, които сме на Обществения съвет и присъстват на заседание са читави, а другите, които не присъстват не са. Не визирам в момента, че Божидар го няма, но се сещам за Сезгин. Ако решат да ни попитат по тази тема повярвайте ми ще ни разкостят, въпроса е, че просто Барекков в момента още не се е сетил да вдига джабала. Той в момента е в района и прави дарения.

Какво е вашето становище евентуално това, което се опитаме още в миналите години, за предизборните хроники и даренията, с които излизат, че даряват дадени пари за построяването и т.н? Това не е някаква форма за купуване и продаване на гласове.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Лично аз съм категорично против партиите да се занимават с благотворителна дейност, особено партиите субсидирани от бюджета.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Добре, отлагаме разглеждането на темата за следващото заседание.

ТОДОРКА КИНЕВА: По-добре е да се отложи, за да се запознаем в детайли със ситуацията.

ЕМИЛИЯ КОНСТАНТИНОВА: И да го обсъдим в самите организации.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Отново ще присъстваме тези, които сме днес, но ще ни се върне и трябва да имаме някакво отношение.

ЕМИЛИЯ КОНСТАНТИНОВА: За да имаме едно истинско становище, защото ние съвсем езуитски можем да вземем решение. ЦИК да вземе решение при спазване на чл. 111, ал. 3 и ал. 4.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: На нас ни е много ясно, Общественият съвет препоръчва на ЦИК да съблюдава и за правилата на Изборния кодекс, с което приключваме.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Най-малкото, че ние в докладите и анализите, които направихме и коментарите след провеждане на европейските избори дадохме препоръка към ЦИК, дори предложение да обмисли вариант дали със свое решение не може да вмъкне това, че изисквахме отчетите или да бъде нещо като изискване към ново регистрирани организации.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Нямаме право на императивно искане.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Колеги, аз бях съдокладчик на това решение за условията и реда за регистрация на наблюдатели. В моя проект беше точно включено предложението на Обществения съвет вероятен брой отчет, насоченост на наблюдението и всички тези предложения, които бяха дадени от Обществения съвет, бяха включени. Колегата съдокладчик не беше съгласен с тези мои предложения, но той искаше в неговия проект беше записано да има подпис на всеки наблюдател в списъка, с което аз не бях съгласна, тъй като НПО не правят подписки, както правят партийните структури. Отделно по-големите структури имат хора не само от София, които трябва този оригинален подпис да им изпратят и се усложняваше работата на неправителствените организации.

И двамата излизахме извън рамките на закона, честно казано и той и аз с предложенията си, но тъй като тогава това решение беше, че определяме реда и условията моето виждане беше, че по този начин по-малко излизаме извън закона, отколкото сега с отказа за регистрация, но за съжаление комисията не прие такова становище, нито неговото предложение, нито моето предложение събраха гласовете.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Имаме ли възможност от стенограмата само тези обсъждания или предложенията, които са направени, да ни бъдат предоставени.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Добре.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Искаме това с мотив да не преповтаряме нещо, което е направено.

ТОДОРКА КИНЕВА: Според мен, ако ми позволите трябва да разграничим на две равнища.

Първо, допускане на неправителствената организация, която да се регистрира да участва с наблюдатели.

Второ, ако ще се предприемат за следващите избори съответните стъпки за такъв тип декларации или неща, които Общественият съвет беше предложил преди няколко месеца.

Всяка едно от организациите имаше предложения в своя доклад, както и ГИСДИ също имаше съответно предложение, а именно: от кога съществува организацията и с колко наблюдатели работи на предишните избори и т.н.

Тази информация в същност представя организацията не само пред ЦИК, която ще вземе решение, но съответно се представя в публичното пространство.

Това е изключително важно не само съответно актуалното състояние, което се получава от съда, но и един вид кратка автобиография, така както всеки един член на ЦИК се представяше и се обсъждаха кандидатурите.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, веднага ще ви прекъсна, мога ли да ви помоля да упълномощим членовете на Централната изборителна комисия, които присъстват на нашето заседание да информират Централната изборителна комисия, че ние ще разглеждаме на следващото заседание на 16 септември 2014 година, проблема с наблюдателите, като в тази връзка искаме от госпожа Таня Цанева проекторешенията.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Искам да отворя една скоба, че каквото и да предприемете оттук нататък няма как да се промени това решение,

не защото едно решение на ЦИК не може да бъде променено, а защото ще бъдат неравнопоставени – досега регистрирани и оттук нататък.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Това се знае от нас. Ние трябва да изградим становище, което е политическо и в момента каквото и да препоръчаме можем единствено да се съобразяваме и да изпълняваме задълженията си съобразно нормата на закона.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Точно така.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не означава, че това изречение не може да бъде прикрито, понеже, обаче, защото, тъй като и въпреки нашите настоявания достигнахме до ситуацията, в която да ви препоръчаме да изпълнявате закона.

Колеги, много време отделихме на тази тема, но доколкото знам и в Гражданския борд ще се разговаря по тази тема, но няма да е на следващото заседание, което аз ще председателствам, а на последващото, така че е хубаво ние да вземем нашето становище и да сме по-напред от събитията.

Колеги, преминаваме към следващата точка от дневния ред – методическите указания.

Точка 2. Разглеждане на Методическите указания към Секционните избирателни комисии.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, не знам дали сте прочели методическите указания, аз искам да изкажа своето задоволство, тъй като за мен са много добри. Имам едни малки въпроси, но ще ги оставя накрая.

Колеги, искате ли нещо конкретно да предложите по методическите указания?

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Приети ли са с решение?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Приети са, но това не пречи, ако има нещо резонно да се допълни.

ТОДОРКА КИНЕВА: Колеги, от ГИСДИ имаме въпроси и коментари, нямаме предложения за промяна или допълнения, така както принципно сме процедирали.

Ще ви посоча няколко неща, имаме ги на хартиен носител, и могат да се изпратят след това до членовете на Обществения съвет, ако прецените.

Става дума за методическите указания прието с Решение № 831-НС/03.09.2014 г.

Първо, по отношение на част I, „Статут и правомощия на СИК”, там където са записани правомощията на СИК преди малко стана дума за това, че СИК обявява на общодостъпно място пред изборителната секция резултатите от гласуването и там трябва да се постави разписката, която те получават от РИК.

Въпросът ни е следният. За съжаление констатираме, че не се спазва всъщност това. Тази разписка много рязко бива поставена пред самата изборителна секция.

Този текст се намира на стр.4 от Методическите указания за правомощията на СИК, а за разписката, която се поставя до секционния протокол се намира на стр. 35 от Методическите указания.

За съжаление дали поради нежелание или невъзможност на членовете на ЦИК тази разписка не се поставя до копията на секционния протокол.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Не мога да си спомня, вие направихте ли си справка със закона?

ТОДОРКА КИНЕВА: Това са само коментари.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Това записано ли е в Кодекса, защото аз нямам спомен.

ТОДОРКА КИНЕВА: Нашият коментар е, че обявява на общодостъпно място. Например, когато една секция се намира на втория, третия или петия етаж в едно училище, и когато протоколът е залепен с резултатите комисията отива да носи в РИК документацията евентуално, ако върне разписката да я залепи

училището, ако е затворено по какъв начин това общодостъпно като понятие, тази секция е общодостъпно място?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Колеги, това не е коментар към ЦИК. Това е коментар към Изборният кодекс.

ТОДОРКА КИНЕВА: Казвам ви нещата, които са ни направили впечатление, защото е записано „общодостъпно място”.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Имате ли алтернативни предложения?

ТОДОРКА КИНЕВА: В момента ние поставяме само акценти.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Няма дефиниция на общодостъпно място. Мога да ви кажа, че в секциите, които се откриват в затворите и в арестите това никога не се случва. Констатирано е като нарушение и нередност. Наистина житейската хипотеза е връща се и защо трябва да се връща, защото там е затворено и кой нарушава закона? Училището, което е затворено и не осигурява достъп за да се положи разписката, или липсата на дефиницията за общодостъпно място.

ЕМИЛИЯ КОНСТАНТИНОВА: Всъщност има ли нарушение кой ги нарушава, като в крайна сметка няма санкции.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Колеги, отворете чл. 282 от Изборния кодекс, в ал. 6 е записано: „Секционната изборителна комисия поставя на видно място пред сградата, в която се помещава копие от подписания протокол, подпечатано на всяка страница с печата на комисията и подписано от председателя, заместник-председателя и секретаря”. Така, че е казано на видно място, пред сградата.

ТОДОРКА КИНЕВА: Не е ли по-добре съответно в Методическите указания да бъде посочен този член, за да може самите членове на комисии да се ориентират, защото общодостъпно място пред изборителната секция съответно не дава информация къде е точно.

ТАНЯ ЦАНЕВА: В Допълнителните разпоредби се казва: „Видно място е място на територията на изборителната секция извън помещенията на общинската администрация, което е общодостъпно

и защитено от атмосферни влияния и посегателства с цел физическото и изнасяне”.

ТОДОРКА КИНЕВА: Вторият етаж на училището отговаря ли на тези условия?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Не става въпрос за втори етаж.

ТОДОРКА КИНЕВА: Пред училището.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Прочетете чл. 282, и § 1, т. 11 от Допълнителните разпоредби, където изрично е обяснено, че това не е пред секцията.

ТОДОРКА КИНЕВА: Не може ли е да се сложи в скоби в самите методически указания, защото този въпрос съответно много хора са ни го задавали на нас, тоест не им е ясно.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Добре, ще го обясним, разбрах ви.

ЕМИЛИЯ КОНСТАНТИНОВА: Защото тук е написано изрично „пред секцията” в указанията.

ТАНЯ ЦАНЕВА: За разписката няма изискване.

ЕМИЛИЯ КОНСТАНТИНОВА: В указанията е посочена по този начин.

ТОДОРКА КИНЕВА: Има развика между указанията и Кодекса.

На следващо място, раздел II, „Действия при гласуване”, там където е рубриката списък на заличените лица, на стр. 14 от методическите указания.

Появява се малка неясност, може би при четенето или вие преценете. „Пишете имената и другите му данни, т.е. на заличените лица, от документа за самоличност в допълнителната, празната страница на избирателния списък – под чертата поставено от общинската администрация”, хем под чертата, но хем и на другата страница.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да, защото понятието е под чертата, а този който предварително е изготвен, фактически вторият е този, който е както ги наричаме „под чертата” допълнителен. В различните

години се казваше един път „под чертата”, един път „допълнителен”, а сега се казва „втори”.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: И сега трябва да е под черта. Поставят една черта след като ги получат, за да знаят, че толкова са получени и оттам идва термина „под чертата”.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Записах и това предложение.

ТОДОРКА КИНЕВА: На следващо място, раздел II, „Действие при гласуване” в подрубрика „Предоставяне на бюлетината на избирателя” .

Не е указано кой сгъва бюлетината, т.е. прочитам ви стр. 18 от Методическите указания и става дума за следното: „След като вие и избирателят се уверите, че бюлетината е само една, че не е попълнена и отговаря на образеца, поставете един печат на гърба на бюлетината на обособеното за това място и подайте бюлетината на избирателя”.

Не е указано кой сгъва бюлетината, ако не се лъжа предишният път имаше заповед.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Няма как да го изпишем кой сгъва, защото Кодекса не казва кой сгъва. Там има един определен човек от комисията, който поставя печата. За това няма как да се запише, но при обучението обикновено, как практикувахме на предните избори, и сега аз съветвах този, който слага печата той да сгъва и бюлетината, преди разбира се още да бъде попълнена от избирателя, за да се знае, че това е едно лице и тя наистина да е правилно сгъната, а не човекът да излезе, сгънал ли я е правилно, ако се отвори се брои за невалидна и т.н., но това са вече вътре в комисията разпределения на задачите.

ТОДОРКА КИНЕВА: Получихме информация, че на предишните избори е имало допълнителна заповед, че СИК прави това, тоест ясно е разграничено, че се прави от член на СИК, а не от избирателя.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Не, няма такава заповед. Единственото, с което СИК допълнително излезе, това беше по отношение на отрязъците.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Излязохте с едно решение да се сгъва точно там. Съобщението беше в деня на изборите.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Сигурна съм, че беше свързано с отрязъка, а не с начина на сгъване. Начинът на сгъване е описан в методическите указания. Ние допълнително излязохме със заповед, но не по отношение на сгъването, а по отношение на отрязъка.

ТОДОРКА КИНЕВА: Сега отново ли ще има такава заповед.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Няма да има.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Счита се, че те вече знаят. Задължително трябва на обучението на секционните комисии да се обърне внимание върху този момент, защото е съществен и важен и за сгъването и за откъсването на отрязъка. Много хубава беше практиката преди, когато се гласуваше и сам избирателя си поставяше бюлетината в плик.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Искам да кажа, че е важно е, защото част от търговците на гласове тогава излизаха с този мотив, че по този начин ще ги хванат за кой са гласували, ще контролират вота.

ТАНЯ ЦАНЕВА: На който не е откъснат ли?

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Да, за това е хубаво отново да се напомня, че до там се сгъва и се къса пред избирателя.

ТОДОРКА КИНЕВА: На следващо място, следва едно несъответствие между Изборния кодекс и Методическите указания, като става дума за преброяването на гласовете, на стр. 25 от методическите указания е записано: „Избирателната кутия се отваря. Бюлетините се изсипват, разгъват се и се подреждат на купчинки с лицевата страна надолу”.

Според Изборният кодекс, в чл. 287, ал. 1 е записано: „Избирателната кутия се отваря, бюлетините се изваждат една по

една, поставят се с лицевата страна надолу и се броят”, като по същия начин е, ако има и втора кутия.

В Методическите указания е записано, „че се изсипват”, а в Изборния кодекс е записано „ че се изваждат една по една”.

Това са несъответствия, които сме забелязали. Поставяме тези въпроси, защото на някои места се злоупотребява с това, като се изсипят и съответно започват да падат от масата в ъгъла надолу.

В момента регистрираме несъответствията.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Добре.

ТОДОРКА КИНЕВА: В част IV, на стр. 26 от Методическите указания отново е записано: „Гласът е действителен, когато бюлетината има отклонения ,дължащи се на дефекти и грешки при производството, или когато върху нея има механични увреждания или зацапвания, гласът се брой за действителен.

На стр. 18 от Методическите указания е записано: „Ако бюлетината не е отпечатана съгласно утвърдения образец или е попълнена, или има зацапвания, или механични увреждания – отелете я и напишете върху гърба ѝ „унищожена”.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Това са два различни казуса. В първия случай, още когато се дава бюлетината член на секционната комисия, ако тя има дефекти е по-добре да я унищожи, за да даде чиста бюлетина на избирателя. Ако е пропуснал и не го е направил, това е вторият случай когато се брой бюлетината. Наличието на някакъв технологичен дефект не е повод за недействителна.

Първото е, за да са честни вторите случаи.

ТОДОРКА КИНЕВА: Разбрах ви, за да се предотврати.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Защото има право да я унищожи още тогава като види, че има. Между другото и двата казуса са теоретични, защото поне в това отношение се печатат в печатницата на БНБ.

ТОДОРКА КИНЕВА: Следващата ни бележка е за стр. 33 от Методическите указания, където е записано: „Председателят или заместник-председателят, секретарят и един член на СИК/ПСИК,

предложени от различни партии или коалиции предават на РИК съответно документацията”.

Според Изборния кодекс не е нужно това, защото представителите на една партия или коалиция не могат да имат мнозинство според Изборния кодекс, така че председателят, заместник-председателя и секретарите не могат да бъдат от една и съща партия или коалиция защо тогава член на СИК да бъде заедно с тях?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Защото така го изисква Изборният кодекс.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Аз имам един принципно възражение. Потърсих, но не успях да намеря основанията, на което СИК писмено отказва на избирател да бъде вписан в избирателен списък.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Това е при една хипотеза, която е записана в чл. 100, ал. 4, където е записано: „Решението на СИК е свързано с недопускане на избирател до гласуване е писмено и се връчва на заинтересованото лице”.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не е ясно в кои условия не е допускано.

ТАНЯ ЦАНЕВА: По принцип това е хипотезата, когато е в заличените лица и в списъка на заличените лица и той има доказателство още в секционната комисия, че неправилно е вписан там, тогава и ако има основание илик СИК му откаже тогава.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Тъй като имам конкретен случай на отказ във Враца на изборите лицето не е допуснато, защото няма ЕГН и никога не е било регистрирано, но това е друга тема.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Точно в този случай е трябвало да има писмено.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Според мен, точно в този случай трябва да има писмено.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да, трябва да има писмен отказ от СИК, съгласно Изборния кодекс.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Благодаря за разглеждането на документите, там където са гласували в секциите с плавателни съдове. Имам едно принципно питане така както е поставено не мислите ли, че ще има проблем в моята секция. В Избирателния списък е написано, че самоличността се установява по реда на чл. 54, ал. 4, а в СИК в Методическите указания имаме документ само до плавателните съдове.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Практиката е същата. Ако смятате да го погледнем.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Ако трябва нещо да препоръчам е след документите за установяване на самоличността в секции открити на плавателни съдове, отделно да се допълни „в местата за задържане” и да се повтори редът, за избирателния списък.

Колеги, имате ли някакви други предложения?

ЕМИЛИЯ КОНСТАТНИТОВА: Ще разглеждаме ли точката за информационната кампания?

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не успях да влезна в Интернет страницата на ЦИК за да ги видя, но още не са качени клипове.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Преди да дойда госпожа Мусорлиева доказваше, ако желаете можем да я поканим.

Искам да отворя една скоба, аз предадох това ваше предложение от предния път, плакатите да се поставят пред кметствата, общинската администрация и РИК, и комисията го прие.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Идеята ни беше в информационно-разяснителната кампания да има едно изречение по някакъв начин тези клипове, които прави ЦИК да има текст за използване на преференцията.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да, и тогава ви казах, че клиповете са тематични и един от тях ще има именно за начина на гласуване и използване на преференцията.

Медийният експерт ни посъветва, не всички клипове, например в един и същи брой да се излъчват, а да се обърне

внимание на един, който е така да се каже основе и той да има повече излъчване. Това беше обсъждано и мисля, че към него се ориентирахме, но не знам дали е окончателно и това да бъде този клип, именно начина на гласуване и преференциите. Още повече, че другите клипове ще отпаднат във времето, защото списъците са до дадена дата. Хората с увреждания, също до дадена дата трябва да подадат за подвижна секционна кутия, и се отваря още една възможност.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Можем ли да помолим членовете на ЦИК, да помолят, ако има готови клипове да бъдат качени на Интернет страницата в графата „Информационна кампания”.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Клиповете са готови, но въпроса е да се качат.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Къде искате да се качат?

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Има разяснителна кампания и предстои обновление, което е на страницата на ЦИК.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Ние решихме да се качат на страницата на ЦИК, но просто технически не е изпълнено.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Може би, защото все още всички не са одобрени и изработени, но аз не мога да ви кажа каква е причината защо не са качени.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Според мен, няма причина просто има техническо забавяне.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Добре, ще го проверим.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Ако е вярно това, което казвате, че клипът с преференциалното гласуване ще бъде в основната си част и той ще остане това е трети исторически успех.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Когато обсъждахме клиповете, бяха изработени само първите два клипа. Когато се изработи и видим какъв е този клип и го одобрим, но това беше като обсъждане.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Двата клипа, които са изработени вече вървят по телевизиите.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Казаха ми, че има два клипа, които вървят по БНТ, но аз помислих, че тук са качени и исках да ги видя, но ги няма.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Когато ги гласувахме, доколкото си спомням, решихме да се качат, но просто има някакво техническо забавяне според мен.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, за следващото заседание остава със сигурност точката за становище на Обществения съвет по повод наблюдателите.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Колеги, ще изразя лично мнение, да поканите представителя на „Младежка толерантност” на заседанията на Обществения съвет.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Веднага ще ви кажа, че Сезгин е в информационната листа на Обществения съвет. Той чете и получава цялата информация, тоест ако иска, ще дойде.

Колеги, благодаря за участието.

Закривам заседанието на Обществения съвет.

(Закрито в 16,00 ч.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Даниел Стоянов

Стенограф:

Петя Гаврилова